XI évfolyam. Budapest. 244. szám. Hétfő, 1877. szeptember 24.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Előfizetési felhivás
az
„EGYETÉRTÉS"
október—decz ember negyedévi folyamára.

Október elejével a jelen év utolsó negyede kezdődvén, figyelmeztetjük és kérjük tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, hogy uj megrendeléseiket mielőbb megtenni szíveskedjenek.

Előfizetési árak:

Egy hóra	—	1 frt 80 kr.
Három hóra (okt.—decz.)	—	5 frt — kr.
Hat hóra (okt.—márt.)	—	10 frt — kr.
Egész évre (okt.—szept.)	—	20 frt — kr.

Lapunk minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tiszta s olvasható kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Régi előfizetőink legczélszerűbben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

☛ *Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (himző utcza 1 szám alá) küldendők.*

Az „Egyetértés" kiadó-hivatala.

A háboru.

Az idő előrehaladt, az ősz bekövetkezett, a hadseregek mozdulatait hetes esők nehezitik, és a harcz mégis dühöng Bolgárország mindhárom csataterén. Az orosz hadsereg példátlanul meg van verve, létszámát a vesztett ütközetek és nyavalyák felényire apasztották, elbizakodottságát az elesüggedés váltotta föl; Rumeliából kikergetve, Plevnánál megszégyenitve s a Lomnál össze meg összeverve, és azért mégis harczol, mégis kapaszkodik a ránézve végzetessé lett talajhoz. Hogyan lehet ez? Meddig tart ez igy?

Ami a lehetőséget illeti, mindenekelőtt figyelembe kell vennünk, hogy az orosz hadsereg mig létezik, mig egy lábig el nem veszett, mindaddig a harcztéren maradni és küzdeni fog, nem azért, mintha erre valamely eszme lelkesitené, mintha valamely elv érvényesitése volna czélja, hanem mivel a czár igy akarja. Az orosz hadvezérletnek Plevna alatt nyilvánult taktikája kétségtelenné tette, hogy az emberi életet semmivel sem becsülik többre a lőpornál s fogyasztják, mig van. Oroszország az eddigi hadjáratban elvesztette katonai becsületét, s többet az idén már nem veszithet. A hadsereg megmaradt része nem egyéb a hátralevő hadjárat kártyájára tett utolsó tételnél, melynek vagy valamit visszanyernie, vagy vesztnie kell. Nem rég azon nézetünket fejeztük ki, s még most is ragaszkodunk hozzá, hogy az orosz hadsereg visszavonulásáról szó sincs egy döntő ütközet következtében sem, először, mert akkor már nem lesz rá mód és idő, s másodszor mert igy van elvégezve.

A mi a második kérdést illeti, arra azzal felelhetünk, hogy az oroszok kűzdelme és Bolgárországban maradása csak bizonyos ideig, és pedig nagyon rövid ideig tarthat s két föltételtől függ, melyek teljesülése után élve vagy halva pusztulniok kell a török területről. Egyik föltétel az, ha a három török hadvezér legalább egyikének sikerülni fog az előtte levő hadsereget legyőzni, a mi nagyon valószinű; a másik pedig a zord időjárás bekövetkezése, mely a hadműveleteket főlötte megnehezíti s az oroszoknak, de csakis nekik, lehetetlenné teszi a maradást. Minthogy pedig e két föltétel közül az utóbbi okvetlenül bekövetkezik, még azon alig várható esetben is, ha az oroszoknak sikerülne akár Plevnát bevenni, akár Mehemed Alit visszaverni, ennélfogva minden kérdésen fölül áll, hogy az oroszok további küzdelme csak oktalan és hiábavaló erőködés. Az orosz hadsereg ezutáni harcza nem egyéb egy kigyó vergődésénél, melynek fejét Ozman pasa Plevnánál eltaposta.

Azonban ugy hisszük, hogy az orosz hadsereg még a második föltétel bekövetkezése előtt fog akár élve akár halva elpusztulni.

Mint egy ma érkezett, s illető rovatunkban olvasható táviratból jelenti, Sefket pasa a segély-haddal már ötóránnyira érkezett Plevnához, s a táviratból kelte óta már bizonyosan meg is érkezett rendeltetése helyére. Mennyi e segélyhad létszáma, arról biztos tudomásunk nincsen, hanem a legrosszabb esetben is tesz annyit, amennyi Ozman pasa eddigi veszteségeit pótolja, mi épen elég ahhoz, hogy neki a sikeres támadó föllépést lehetővé tegye, s igy a hadjáratot a másik két török hadvezér müveleteinek sikertelensége daczára is a törökök javára döntse el.

Szulejman pasa sikerére nem számitunk, de nem is szükséges, az ő törekvéseinek eredménye leginkább másik két társának sikerült mozdulataitól függ s elég ha ő a Sipkaszorosban elfoglalt állását tartani birja.

Legtöbb függ Mehemed Ali hadműveleteitől, s ezek kimenetelét várja most az egész világ. Tegnap két angol lap után jelentettük, hogy Csairkójnél megverte az orosz trónörököst; e hirt azonban tegnap érkezett későbbi és mai hirek nem erősitették meg, s csak annyi bizonyos, hogy az ütközet még tegnap este nem volt bevégezve. Mehemed Ali esetleges veresége, — tekintve Ozman pasának sikerrel kecsegtető föllépését, vagy pedig ennek meghiusulása esetében az időjárás elmaradhatlan hatását, — a f. évi hadjárat kimenetelére épen nem lesz elhatározó befolyással; győzelme ellenben az oroszok utolsó és legkétségbeesettebb erőfeszitését Bjela védelmét vonandja maga után, s ha ez is elesett, akkor az orosz hadsereg alól ki lesz ránfva a gyékény. Hogy a most folyó ütközőtben Mehemed Ali fog győzni, abban annál kevésbbé kételkedhetünk, mert eddigi mozdulatni s ütközetei ugy strategia mint taktika tekintetében határozottan fölébe helyezik az orosz trónörökösnek; és mert nem képzelhető, hogy a trónörökös hadserege legyőzhesse azon ellenfelét, mely által nem egy, hanem négy ütközetben teljesen megveretett.

Tegnap azt hittük, hogy Ráth Károly főpolgármester nevében valami tréfás egyéniség nyilatkozatot tett közzé a „Neue freie Pressé"-ben a következő szöveggel:

„Én nemcsak, hogy el nem rendeltem a fővárosi épületek kivilágitását, sőt még, a mint megtudtam, hogy a polgármesterhez, vagy tanácshoz ily kivánság intéztetik, a polgármesterrel és felsőbb tisztviselőkkel szemben azonnal kifejeztem azon véleményemet, hogy közhatóságok feladatával és állásával megférhetőnek nem tartom, ha az osztrák-magyar monarchiának leghivatalosabban proclamált semlegességével és a két hadviselő államhoz való szomszédbaráti viszonyával szemben, részt vesznek nyilvános manifestátiókban, a hadviselő felek bármelyikének szólnak is e rokonszenv nyilvánitások. Ha néhány városi középület mégis kivilágittatott, ez nem történt akaratommal és hozzá járulásommal."

Ma őszintén be kell vallanunk, hogy e nyilatkozatot mi apocryphnak tartottuk, mig ma az „Ellenőr" meg nem győzött, hogy csakugyan az Oberbürgermeister urral van dolgunk. Az „Ellenőr" ösmeri hivatalos személyeit, rögtön ráismert, hogy ekkora bornirtság csak oly embertől telhetik ki, a kit egy ország szivének élére állitanak, azt hivén, hogyha hivatalt adtak neki, lesz hozzá való esze és érzéke is. Hanem hát a Herr von Ráth nem azért főpolgármester, hogy ki ne rukkoljon a világ elé blamálni magát és compromittálni az állást, melyet elfoglal.

A szerencsétlen furulyást annyira elragadja egy ujabb lovagrend utáni szimatolás, hogy egyenesen Bécsbe hajszol bemutatni becses személyét, mint gutgesinnt pecsoviesot. Rendkivüli megfeledkezés, s a közvéleménynyel való nyilt ujjhuzás kell hozzá idegen fővárosban, idegen lapban, ha mindjárt az udvar szine előtt is, kijelenteni, hogy nem az ő beleegyezésével világitottak.

Hohó uram! az ön beleegyezését senki nem kéri ki a világitásra, mig egy nemzet nem az ön szemevilágáért él, habár fizeti önnek bérét reactionarius szolgálatokért. S a kit annyira bánt a magyar nemzet világossága, hogy még itteni urait is mellőzve, a reactió elé Bécsbe megy német nyelven irt nyilatkozat mentegetődzésével, az nem türhető meg Magyarország fővárosának főpolgármesteri székén. Hisszük és várjuk is: a város atyái majd éreztetni fogják ez urral következtessen, hogy Budapest nem Csaszlau, jó lesz ha mielőbb elhagyja a helyet, melynek méltóságát sem fönntartani, sem még őrizni nem képes.

Drinápoly, szept. 10.

(Saját levelezőnktől.)

Fegyvereink nagyszerü sikerei daczára ismét aggódnunk kell, mert itt határozottan állitják, hogy Szerbia 8 nap alatt átlépi határunkat, anélkül, hogy ezt Ausztria-Magyarország ellenezné, vagy fegyveres erővel meggátolni akarná — mint gr. Andrássy irásbeli igéretei után várni lehetne. Az aggodalom nem magunkért van, hanem Szofiáért, mely a betörő hálátlanoknak utjába esik, s nem alaptalanul aggódhatunk amiatt is, hogy a bolgárok és törökök közt ismét öldöklés támad.

Itt és Filippopoliban aug. 1-jétől 31-ikéig 210 bolgárt akasztottak föl, többnyire oly egyéneket, kik az oroszoknak eszközeivé adták magukat.

Az oroszok ugyan megkapták a magukét, de ha Plevna ostromzárolása által uj előnyöket vivtak volna, akkor az idei hadjárat ránknézve veszélyben forog. Attól félünk, hogy Ozman pasa strategiai hibákat fog elkövetni s az oroszok által agyonmanövriroztatja magát.

Ámi a sipkaszorosi harczot illeti, biztosithatom önt, hogy ott már 1500 halottat és 7000 sebesültet vesztettünk. Minthogy azonban nincs hiány jeles orvosokban, reméljük, hogy az otóbbiak közül 80 perczent megmenthető lesz, s e sebesültek 30 nap mulva ismét visszamehetnek zászlaikhoz.

Az ottani erődítmények be vannak fejezve, helyén van mindon ágyu s a bazárok és a mosék lőszerekkel vannak megtöltve.

Dsemil pasa, az itteni haderő parancsnok a haditanácsban magyar honvédtábornoki egyenruhában szokott elnökölni. Az ember rája a szűknadrág és a sujtásos rövid atilla.

A győzelmi tüntetések a vidéken.

Szeged, szept. 21.

Szerdán 19-én, a késő esti órákban határozta el a török segély-bizottság, hogy 20-án az ünnepélyt megtartja, mig a rendes felhivás a nyomdából kikerült, az intéző közegek egész ostromnak voltak kitéve a tudakozó közönség részéről. Délben szegény és gazdag, boldog boldogtalan kitüzte zászlaját s a város ünnepi szint öltött. A városi hatóság semmiben nem maradt hátra. A széképület tornya és homlokzata estig mécsekkel lett boritva. Mozsárdurrogás, zenekarok hangzottak az egész városban. — Minden, épület minden kunyhó, minden palota kivétel nélkül kivolt világitva. Kárász Géza horgosi földes ur palotája volt a közbámulat tárgya, a mely épület nem csak gazdagon diszitve, s fényesen világitva volt, de azontul az egész épület telve szép jelmondatokkal, drága zászlókkal, veszta tüzekkel, müvészi egységet képezett s a mi fő a különben különcznek tartott főur saját vezetése alatt szolgáival rendezte az egészet.

A többi magán és középületek egész le egy kis mészárszékig, a melynek hus kirakó helyén az ismeretes német jel mondat: „Ich gratulire, die Russen sind vernichtet" állt; az egész város összes házaival — pedig bizony sok háza van — egy fénytengerben uszott.

Az ünnepély góczpontja a városi széképület volt, a hova a különböző külvárosokból, nagyszerü körmenetek, fáklyákkal és zászlókkal, zenekarok mellett vonultak.

Beszédek két helyen tartattak. A főtéren közfelhivás folytán a segély-bizottság elnöke, Bakay Nándor intézett egy rövid beszédet az oda bevonuló nagy ifjusági menethez, s a népkörök küldöttségeihez, a melyben röviden ecsetelvén a török-magyar barátság ezen ovatiójainak alap okait, különösen eget verő helyeséssel találkoztak végszai, midőn körülbelől ezeket mondá:

A magyar nemzet ezen ünnepélyes ovatiók által eligérkezett a hős török nemzetnek, az érte vérző test vérnépnek; közel az idő, hogy igéretét tettel beváltsa, mert a nemzet becsülete, s jó hirneve van a mérlegbe vetve. Az együtt ülő országgyülésen, s az alkotmányos népképviseleti kormányon van a sor, hogy a magyar nemzet akaratát érvényesitsék. Addig pedig tiszteljük a törvényt, s őrizzük az alkotmányt, mint az eszközök közötti legfőbb jót; őrizzük a mig ettől várhatjuk a haza és nemzet megmentését; de ha e mellett is vesszélyben látjuk a nemzetet és hazát, akkor egyesült erővel ragadjuk meg a végső eszközöket. Még egyszer és utoljára, várjuk el az országgyüléstől: hogy irja meg a magyar nemzet feltámadási levelét, vagy irja meg, de ezt ne várjuk, hogy meg irja, annak végrendeletét, halálitélétét.

Éljen a hős testvér nemzet, éljen a plevnai hős, éljenek a törökök. (Egetverő éljenzés.)

Szeged 78 ezernyi lakosságából 40 ezer a köztéreken hullámzott. Ozman pasának üdvözlet küldetett.

Különösen nagy volt a lelkesedési riadal, midőn szóló érinté, hogy a török nemzet leveretnek Európa zsarnokainak zsoldosai által, de a hős és a győztes, még akkor is csak ő marad. Sorsunk meg van irva, nekünk velük győznünk, vagy halnunk kell. △

*

Ó-Zólyom, szept. 22.

Városunk a török-nemzet iránti rokonszenvét folyó hó 20-dikán fejezte ki. Bámulatra méltó, hogy itt, a hol igazán magyarok oly kevesen vagyunk!, sikerült életre valóságunknak csak annyira is jelét adni, miszerint városunkat kivilágithattuk.

Az ünnepély rendezője Stech Lajos fennt jelzett napon kérelmet intézett a helybeli polgárokhoz, hogy tegyék meg testvéri kötelességüket. Voltak a kik nolens-volens világitottak. Voltak, még pedig az intelligentia köréből is, a kik épen nem. Voltak a kik nyiltan kárhoztatták az ünnepély megtartását.

Az intelligentia köréből nem ünnepeltek: pater Tergina Pál r. k. lelkész; hihetőleg a Skobeleff lelki üdveért gyujt világot; Nedveczky Sándor fiatal ügyvéd Rimaszombat városának leendő polgára; Bánik György a pánszláv reformok főmuftija, és városi főjegyző; Finka Imre, kevés vizet zavaró tótverka. De minek folytassam e képet, szomoru fogalmat nyujt már ez eddig is városunk lakói egy részének érzületéről.

Mindamellett az ünnepélyt megtartottuk. Kezdetét a sétányon vette, honnan körmenetben indultunk dalolva és zeneszóval, a körmenet után testvéri áldomást ictunk a törökök egészségére.

Stech Lajos következő táviratot intézte Ozman pasához franczia nyelven: „Ó excellentiája, Ozman pasának Plevna — Bulgária. Zólyom város lakossága üdvözli a plevnai-győzött és bátor hadseregét. Állandó győzelem a törököknek! Éljenek török testvéreink!"

Még csak az ellen van pár szavunk, hogy a városháza sötétben maradt. Nyilt titok, hisz tisztviselőinknek egy része be is vallja, hogy Szentpétervár felé gravitál; azt lehet mondani, egy-kettő kivételével, igy gondolkoznak.

Igy tehát e sötétség, mely a városházán uralgott, szomoruan jelezi, hogy az ott igazságot szolgáltatók, egy része is még — a sötétségben tévelyeg.

Adja isten, hogy mielőbb világosságra jussanak.

Dobos Károly.

*

Gyöngyös, szept. 21.

Tegnap jókor reggel óriási falragaszok hirdették a plevnai győzedelmet. Nem hiszem, hogy e „muszka-ellenes" városban találkozott volna olyan, ki e hirre nem örült volna, s kinek e szó nem lebbent volna ajkáról: „Éljen Ozman!" „Éljen a plevnai győző!" „Éljenek a vitéz törökök!" Öröm volt nézni e lelkes népet. Örömkönyeket hullattak némelyek, melyekben a fájdalom könye csillámlott; igen, a fájdalomé, mert sokan fájlalják, hogy csak szóval bizonyithatják a török testvéreinknek szeretetöket, s nem tettel.

No, de nem tesz semmit! ha már tettel csakugyan be nem bizonyithattuk szeretetünket, bebizonyitottuk lelkesedésünkkel.

Esti 6 órakor városunk gyertyafényben uszott; oly világos, oly élénk volt városunk, minő már évek óta nem. 7 órakor három mozsárágyu jelezte az ünnepély kezdetét. A polgárok ezrével tolultak a városháza elé, hol két nemzeti zászló és a közepében egy török lobogó lebegett. A városházával szembe van a „Társadalmi kör," ez volt ugyancsak kivilágitva. Számos lampionok világitották meg a vaskoronát, melynek ablakait több transparentek ékesiték. A menet zeneszó mellett megindult a kaszinó felé, hol pár perczig megállt. E pár perez elég volt arra, hogy az ember e nagyszerü kivilágitást megnézze. Három transparent a diszitést kiegészitette; az elsőn a négy török fővezér neve volt egy babérkoszoruba foglalva, mely fölé „Dicsőség előttetek!" alólról pedig „Nyomotokban áldás!" volt irva. A másodikon egy korona volt, melynek felső részét a magyar czimer, az alsó részét pedig a török czimer ékesité.

A menet ismét megindult a hatvani-utcza felé, onnét vissza a Bene-utczába. Megemlitést érdemel a gymnasiumi ifjuság. Tölök telhetőleg kivilágitották tanodájokat, s midőn a nép mellettök elhaladt, szivből eredő éljenzésekkel fogadták.

Midőn a tömeg másodszor ért a kaszinóhoz, Weinberger Soma egy beszédet tartott, melyben elmondá a muszkák embertelenségeit. Az ünnepély ugy tiz óra után oszladozni kezdett.

*

Losoncz, szept. 20.

Városunk tegnap, a török diadalok örömünnepére kivilágittatván, utczái fényárban usztak. Esti 8 órakor összes polgárságunk, férfiak, nők apraja-nagyja gyülekezett a városház előtti téren. Innen történt — török s felváltva Rákóczy induló kiséretében — a kiindulás a diszesen felkoszorúzott honvédszoborhoz. Ott a fáklyások kört képezvén, dalárdánk elénekelte a Kölcsey hymnust, utána Holles Dani lelkészünk szokott ékességával ecsetelé a nemzeti örömünnepünk jellegét. Beszédét folytonosan fokozódó lelkesedés követé, midőn befejezé, szünni nem akaró éljenzés rázkódtatá meg a tért. Az örömrivalgás lecsillapulta után a szózat éneltetvén el, s a körmenet fáklya és zenekisérettel szünetnélküli harsány éljenzések közt haladt a főutczán fel, mig a vásártérre ért. Itt a fáklyavivők ismét kört képeztek, melynek központján szólt a zene, azután a dalárda „szent az érzet sziveinkben" hazafias szellemü dallamot zengé el. Ismét megzendült a török induló, mire a közönség folyvást éltetve a derék török testvérnemzetet, azon kivánsággal oszlott szét, hogy a nagyravágyó czár lihegő boszuvágya, tervének kiviteli eszközeivel együtt fellobogott fáklyáink elhamvadásához hasonlólag semmisüljön meg.

Az ünnepély folytatása a sörházban következett, melynek szép s tágas termei zsufolásig megteltek. A zene folyvást szólt, egész éjfélutánig egymást érte a pohárköszöntés Ozman, Szulejman, Mehemed Ali vezérek és a vitéz ozman-hadsereg végig kitartó győzelmeiért, Kossuth Lajosért, mint a magyar nemzet megváltójáért, annak a legvégső határig tartó élete s jó egészségéért; közöhajtásunk abban pontosult, hogy bár őt a legrövidebb idő alatt itthon körünkben üdvözölhetnők, meglevén arról győződve, hogy egyedül az ő jelenléte s szelleme volna képes édes hazánknak zátonyra jutott hajóját felszabaditva, biztos utra terelni s elvezetni a révparthoz, mely után oly régen sóvárogva epedez nemzetünk. Pohár ürittetett továbbá a nőkért, kik a jelen alkalommal is oly fényesen igazolák a nemzet ügyérti érdekeltségüket, s a mennyiben értesülve vagyunk, a török sebesültek részére rövideden beküldendő tépés készitésében egymással versenyeznek. — Hajnik Béla, saját alkalmi költeményét szavalta el, mely gyujtó hatást idézett elő, s a közönség unszoló közkivánatára, később kénytelen volt ismételni. Éjfél tájban Zelenka Gyula ügyvéd polgártársunk emelt poharat, s egy szép lelkesitő beszédben a török sebesültek részére adakozást inditványozott. Hogy ez örömünnepet annál emlékezetesebbé tegyük s méltóan fejezzük be — ugymond — nyuljon mindenki zsebébe stelhetőleg adakozzék. Ő maga 5 forinttal nyitá meg a gyüjtést, azután Bellágh Lajos urral karöltve járta be a termeket. Alig egy pár percz után a közönség szine előtt számolván fel a gyüjtés eredményét, melyhez Kovács Sándor ügyvéd, dalegyleti elnök 5 forint, Rachler Ferencz ügyvéd is 5 forinttal járult, — iv nem köröztetvén, az összes adakozók neveit nem jelezhetem, — de a begyült összeg 51 frtot tesz. (Tegnap ez összeget már nyugtáztuk. Szerk.)

*

Adony, szept. 20.

A főváros és egyéb előkelő városok példájára Adony mezőváros is lerótta a tisztelet hálaját török testvéreink győzelme felett.

Több polgárból alakult bizottság ugyanis: rögtönzött fáklyás menetet és általános kivilágitást inditványozott, mely, — köszönet a község derék, ügybuzgó jegyzőjének Koncsek János urnak — ki már rövid időn át négy életre való egyletet alakitott — fényesen sikerült.

Menet a főtérről megindulván az önként vállalkozó lelkes közönség kérve kérte a rendezőséget, hogy a félreeső utczáikat is látogassák meg a körmenettel, mit ez teljesitvén, általános lelkesedés s szünni nem akaró éljenzések és „csokjassa" kiáltások közt a község minden utczáin végig vonult.

A kivétel nélkül megjelent lakosság a főtéren — az önkéntes tüzoltó csapat derék tagjai által kört képezve — megállapodván, köztiszteletben álló hazafias polgártársunk, városunk kitünő szónoka dr. Dénis Jenő, az önkéntes tüzoltó-egylet szeretett ügyésze rövid szavakkal a közönségnek az ünnepély czéljait előadta, mire a közönség lelkes éljenzések és a Dunaparton felállitott mozsarak dörgése s az adonyi polgári zenekar harsogása mellett szétoszlott.

Ez ünnepély befejezéseül az adonyi polgári olvasókörben estebéd tartatott, melyen legnagyobb örömünkre a mindenjóért buzgó jeles szolgabiránk Tassy Béla ur is esetleg megjelent, ki is felköszöntetvén viszont, hazafias szavakkal üdvözölte Adony közöncégét az ünnepélyen tanusitott általános részvéteért.

Most pedig a jótékonyság angyala tárta ki áldásthozó serlegét, megemlékezvén a diszes kör a szenvedőkről a midőn egyik polgártársunk Faragó Antal ur inditványára, bár községünk szerény anyagi viszonyához mérten, összesen 76 frt gyült be azon édes reményben, hogy a rögtönzött estély után még több adományok is fognak községünk részéről a segélyt szükséglő testvéreink javára beérkezni.

*

Kalocsa, szept. 21.

A törökök ujabb fényes győzelmei városunk összes lakosságát a legnagyobb örömkitörésekre ragadták. Alig hozták meg a lapok a 19-én este ezekről a hirt, rögtönözve mindazok, kik e győzelmekről lapok utján tudomást nyertek, kivilágitást rendeztek.

A helybeli kaszinó pedig 20-án rendkivüli közgyülést hitt össze, melyből következő táviratot küldetett Halyl bey budapesti török konsulnak:

„Halyl bey török konsulnak Budapesten.

A kalocsai kaszinóegylet mai közgyülése a török fegyverek fényes diadalai felett határtalan örömét fejezi ki a Mehemed Ali, Mukhtár, Osman, Szuleiman vezéreket diesőiti. — További győzelmeket kiván és mint a magyar nemzet egy — bár kis része a török nemzet és igaz ügye iránti — legőszintébb részvétének ad kifejezést.

Este pedig a kaszinó tagjai részére társas vacsorát rendezett, hol nemcsak a török nemzet és annak dicső vezérei és katonáira számos lelkes felköszöntő mondatott, de egyszersmind a török menekültek részére a gyüjtőbizottság megválasztatott, mely bizottság feladata: pénz- és élelmi szereket gyüjteni. A társas vacsoránál azonnal 52 frt 10 kr. gyült egybe, mely összeg a török konsulhoz küldetett. De nemcsak ezen ünnepély tartatott ez nap. Markó Ignácz, városunk lelkes birája a törökök fényes győzelmeit házról házra tudatván, városunk összes nyilvános épületei és magánházak, ugy a főkáptalan canonicalis lakások ujra kivilágitattak, a sötétséggel csakis az érseki kastély, az érseki tiszti lakok, seminarium és jezsuiták épülete tündöklött, mivel esetleg érsekünk itthon volt és ezeknek — ő tudja miért — a kivilágitást betiltotta; pedig a seminarium és jezsuiták már a gyertyák is az ablakban voltak, de a felsőbb parancsnak engedni kellett és igy a jóakaratot ténynek vesszük.

Ezen kivül 20-án az ifjuság a törökök fényes győzelmei hirdetésére számos zászlókkal és zeneszó kiséretével körmenetet rendezett, melyben több ezeren vettek részt, és örömük és lelkesültségüknek kivált az érseki kastély előtt oly hangos kifejezést adtak, hogy a ki nem is akart, tudomást kellett szereznie ezen nemzeti örömünneprőll.

A török sebesültek részére szerkesztőségünkhöz ujabban a következő adakozások küldettek be:

Mikecz Mariska és Terka kisasszonyok gyüjtése Kemecsen beküldve Gáczy Ádám által	34 frt — kr.
A jászberényi csizmadia ipartársulat négy tagja: Agócs György, Puskás Menyhért, Iván József és Fejes István polgártársak által rendezett táncvigalom tiszta jövedelme, beküldve Pethes József által	42 frt — kr.
Székely Kereszturon a török sebesültek javára rendezett bál tiszta jövedelme, beküldve Lázár Ádám által	77 frt 48 kr.
S.-A.-Ujhelyen Grédig Jakab czukrázda napos vendégei közt történt gyüjtések eredménye, beküldve Manik József által	315 frt — kr.
Ehhez adva mult számunk kimutatását	2623 frt 35 kr.
1 arany, 1 lira, 1 5 kros fillér négy ezüst forint, 4 ezüst huszas és 2 ezüst tallér	
Az eddig begyült összeg	3091 frt 83 kr.
1 arany, 1 lira, 1 5 kros fillér, 4 ezüst forint, 4 ezüst huszas és 2 ezüst tallér.	

*

Utolsó — szept. 23-iki — számunk kimutatásának főösszege 2623 frt 35 kr. s nem 2823 frt 35 kr. mint a lapban sajtóhiba folytán tévesen áll, amint ez az összeadásból is rögtön kitünik.

*

A Sz.-Kereszturon rendezett bál alkalmával felül fizettek Gróf Haller József 5 frt, Báró Orbán Balázs 5 frt, Ugron Gábor 4 frt 40 kr. Pap János 4 frt 40 kr. Imre Györgyné 1 frt, Pap Ödön 1 frt, Kelemen János 1 frt, Kniszbek Alajos 1 frt, 40 kr. Raffay Károly 1 frt 40 kr. Sárosi Ferencz 1 frt, Biró János 1 frt, Mathé Sándor 1 frt, özvegy Székely Jánosné 60 kr. Kábdebo Ottó 40 kr. Ördög Péter 80 kr. Andrási Lajos 20 kr. Doctor Szabó Lajos 40 kr. Mihály Dénes 30 kr. Balogh Rozsa 10 kr. László Józsefné Bartha Róza 60 kr. Gönez Károly 40 kr. Horváth Miklós tanitó 40 kr. Laiber Adolf tanitójelölt 20 kr. Pataki Kálmán tanitó 10 kr. Nagy Géza 40 kr. Lakatos Sándor 80 kr. Nagy Sándor 50 kr. Veres István 60 kr. Kozma Ferenez 40 kr. Sándor Mozes 40 kr. Lázár Ádám 40 kr. Gróf Halter Béla 40 kr. Cirner Lajos 40 kr. Bedő Dénes tanár 40 kr. Steiner Zsigmond 40 kr. Jaeger József gyógyszerész 50 kr. Kabdebo István 60 kr. Karácson István 50 kr. Egy Török barát 40 kr. Sófalvi Lajos 40 kr. Gyergyánfi Gábor 60 kr. Simó Lajos 1 frt, Végler Gyula 60 kr. Biró Mihály 1 frt, Karácson János 60 kr. idősb. Becsák János 50 kr. Lutsch János 60 kr. Nánási István 60 kr. Becsek Dániel 1 frt, Szabó Gyula 40 kr. Beke Dénes 60 kr. Temesvári Mihály 40 kr. Jakabházi Béla 40 kr. Farkas Sándor 25 kr. Löbl Izsák 25 kr. Lőrinczi Péter 20 kr. Némethi Mihály 50 kr. Maksai Gyula 40 kr. Gálfy Ferencz 60 kr. Végler Gyula 40 kr. Vizi László 40 kr. Buksa Sándor 50 kr. Szász Dénes 40 kr. Pálfi Miklós 60 kr. Kovács Ferencz 1 frt, Varga Ferencz 1 frt.

UJDONSÁGOK.

— A király dr. Lengyel Béla budapesti egyetemi ny. rendkivüli tanárt és a vegytudományi tanszék segédtanárát, a vegytan nyilvános rendes tanárává — a szabályszerü illetményekkel — kinevezte.

— Személyi hirek. Albrecht főherczeg ma reggel Aradról, a toskanai főherczeg pedig tegnap este Gödöllőről a fővárosba érkeztek. Albrecht főherczeggel jött b. Edelsheim Gyulay is. — Péchy Tamás miniszter ma reggel Bécsbe utazott.

— Kis-Hartán, Pestmegyében a másodjegyzői állomást október 1-én töltik be pályázat utján. Összes fizetése 550 frt.

— Pozsonymegyei Horvát-Gurab község Feketeviz pusztával, a pozsonyi kir. törvényszék kerületéhez tartozó bazini kir. járásbiróságtól, a pozsonyihoz csatoltatik. Ezen rendelet f. évi okt. hó 15-én lép életbe.

— A török sebesültek javára a budapesti buzakaparások egyesülete (Valeria-utcza, Steuer kávéház) a maga körében száz forintot gyüjtött és üdvözlő sürgönyt küldött Szulejman pasához, ki a következő, franczia szövegü válaszszal örvendezteté meg őket :

— Drinápoly, szept. 23. Köszönettel vettem azon sürgönyt, melyet önök tiszt. egyesülete hozzám küldeni szives volt. Jó kivánságaikat közöltem török katonáinkkal, az önök testvéreikkel, kik nagyon örültek ez érzületnek. A bátoritó sürgönyök csak is a magyaroktól jönnek, mi bizonyitja, hogy mi törökök és magyarok, idegenek vagyunk ugyan Európában, de egymásnak atyafiai; ugyan azon földről és ég alól származtunk ide hadakozó telepitvényeinkkel. Mindkettőnkre kaján szemmel néznek most ellenségeink, de hiszek istenben, hogy az egyesült két nemzet dicső fegyverei elhomályositandják egykor barbár elleneink szemeit. Köszönetemet fejezem ki magam és társaim nevében minden magyarnak, különösen pedig azoknak, kik e kedves sürgönyt intézték hozzánk. Sulejman.

— A törökök győzelmét, mint táviratilag jelezve volt, Baján is fényes kivilágitással és fáklyásmenettel ünnepelték meg. S mint nekünk onnan irják, minden a legszebb rendben ment volna véghez, ha Popovics Döme (szerb) ügyvéd botrányra okot nem szolgáltat vala. Nevezett ur, ki a bajai szerb község ügyvédje, s a szerb község házában lakik, az ugyanazon házban lakó B. gyógyszerésznek megtiltá, hogy ablakait kivilágitsa, mondván, hogy nem türi, miszerint a szerb község házában csak egy mécs is világitson a törökök győzelme alkalmából rendezeit általános kivilágitásnál. — B. ur azonban lévén derék magyar ember, ezen tilalom daczára is fényesen kivilágitá ablakait. „Az utczákon hullánzó közönségnek a világitott ablakok mellett levő sötét ablakok szemet szurnak, s nem soká is kérdezősködött, hogy ki lakik ott, hanem egyszerüen kövekkel dobálták azokat be. B. gyógyszerész neje ez eset után P. ügyvéd nejét megvigasztalandó hozzá ment, hol az érdemes ur dühtől tajtékzó, mosdatlan szájjal azzal fogadta és utasitotta ki „kegyed is oly magyar kutya mint a többi." De csalódik, a ki azt hiszi, hogy ennyiből állott a botrány. Oh nem! Az ügyvéd ur neje szintén telivér szerb, lerohant az emeletről az utczára s mellét verve kiabált a tolongó néptömeghez „én orosz vagyok, lőjjetek agyon". A közönség mit tett? Óriási nagyot kaczagot s a müvelt (?) szerb nőt a faképnél hagyta.

— A caezarevics el van fogva! Ez a hir volt elterjedve tegnap Budapesten és vert nagy port egyidejüleg a berlini tőzsdén is. Az aluszékony börze egyszerre nagy hausse-nak indult. A hir szájról-szájra járt s rövid idő alatt egész Berlin tudta a nagy ujságot. Az igaz ujságot. Mert ugy volt. Elfogták, de nem *a* caezarevicset, hanem Czezarevics orosz liferanst, a ki nehány kocsi munizióval együtt a törökök közé tévedt. A fejedelmi (nevü) férfiut aztán a törökök tovább vitték, áruival pedig szabályszerint eljártak.

— Mező-Turról értesitnek, hogy ott a mult napokban a török sebesültek javára egy török ifju kéregetett s két nap alatt több mint 50 köböl gabonát szedett össze, melyet aztán egy ottani kereskedőnek eladott, de mikor igazolványait kérték, semmitsem tudott felmutatni. Alkalmas idő jár az ily szédelgésre. Nem ártana, ha a hatóságok mindenütt nagy figyelmet fejtenének ki.

— A török sebesültek javára Kund Vilmosné urnő Budapestről egy csomag tépést sziveskedett hozzánk beküldeni. Köszönettel fogadtuk az adományt s illető helyére juttatjuk.

— A gyöngyösi mükedvelők egyesülete ma már 34-ik jótékonyczélu előadását tartotta a török sebesültek javára. A lelkes mükedvelők közt a szinpadon Márton Kálmánné urnő, Márton Ida k. a., Brückner Betti, Jablonszky Gyuláné urhölgy és Weinberger Soma, Kovács Zoltán, Grünfeld József, Weinberger Henrik, Csépány Pál, Hellerman Antal s Rezucsek János ügyelő ur neveivel találkozunk.

— Az „Eötvös" alap központi gyüjtő bizottságának mai ülésén a pénztárnok bejelentette, miszerint az alap a legutóbbi hó alatt ide értve azon 60 frtot is, melyet Zilahy Sámuel könyvkereskedő a Lakits-féle földrajz eladott példányaiza 2%-a gyanánt adott át. — Ugyanazon ülésen mutattatott be a bizottság által kiadott „Eötvös naptár" első példánya is. — A naptár legközelebb fog szétküldetni. — Örvendetes tényként emlitjük fel, hogy a fehérvári tantestület elhatározta, hogy az alap javára, mely legközelebb is 6 tanitó gyermekének s két tanitó özvegynek nyujtott gyámolitást, évenként 100 forintot fog adni.

— A jászberényi csizmadia ipartársulat 4 tagja: Agócs György elnök, Puskás Menyhért, Iván József és Fejes István kezdeményezése folytán, — mint nekünk irják — a török sebesültek javára tánczvigalmat rendezvén; azt, — Pethes Imre urat kérve fel házigazdául, — a Bathó-féle kertben tartotta. — A kedvezőtlen zord idő, az e czélra különben egyebütt is gyülekező közönséget a tömegesebb részvételtől némileg visszatartotta ugyan sikerült mégis a nemes emberbaráti czélhoz — minden szükségelt kiállitási költségek fedezete után — 42 frttal, mint tiszta jövedelemmel járulhatniok. A mulatság közben az egybegyültek meleghangu táviratot küldtek a budapesti török konzulnak a következőkben: Halil bey török consulnak. Budapesten. Jászberény városi csizmadia iparos társulat önfenntartása érzetében küzdő, török sebesült szomszédaink s fajrokonaink segélyzésére mai napon tánczvigalmat tartván, kedves kötelességnek ismeri, talán e pillanatban vivott csatában megsebesült, megcsonkitott bátor harczosok seregéről megemlékezni, nagyszerü vivmányaikhoz ujabb babérokat kivánni. — Poharat emelvén érettük, kivánja, hogy földnépe „Allah"-ja adjon döntő győzelmet jogos fegyvereiknek, üzzék vissza jégváraiba a kettős kereszt firmájával betolakodott, felfuvalkodott ellenséget, az embertelen gyáva dicsekvőt. Éljen fő haduruk Abdul Hamid! Éljen s értsen egyet a nemzet és annak győzelmesen harczoló vitéz hadserege, vezéreikkel együtt! A társulat megbizásából Pethes József stb. — E táviratra a konzul igy válaszolt: Sürgönyét őszintén köszönettel elfogadtam s hálát nyilvánitván maradok: Hálil bey főconsul. — Kivül: Pethes József Jászberény.

— Névváltoztatás. Fisch, máskép Fischer Samu esztergomi lakos vezetéknevének „Révész"-re kért átváltoztatása megengedtetett.

— Vizi sport. A Dunaszabályozási munkálatok ismét megkezdődtek; egy kotrógép müködik már teljes gőzerővel a vámház előtt. E helyen pár nap előtt a „budapesti csónakegylet" nyári kikötője állt, — de a kotrógép ezt is elkotrással fenyegette azért a csónokegylet jobbnak látta kikötőjével s csónakjaival magától elköltözni onnan s lehuzódni télire a gubacsi csárdáig. Az egyleti tagok sajnálják e korai takarodót, mert októberre fényes csónakkeresztelési ünnepélyt terveztek egy Angliából minap érkezett uj versenycsónak örömére. Most — persze — ez a terv is elkotródott a napirendről.

— A kisdednevelők orsz. egyesülete nevében Polik János által kitüzött pályakérdésre : „Megkivánják-e a figyelmet már a kisdedek nevelésénél a nemi és egyéni sajátságok," két pályamü érkezett be, melyek közül a birálók egyhangu véleménye szerint az 5 aranyból álló pályadij a : „Két egyenlő levél nincsen a faágon. — De nincs két füszál sem ezen a világon" jelige alatt benyujtott második számu münek itéltetett oda. A másik mü dicséretre méltatott. A pályanyertes munka szerző beleegyeztével az egyesület közlönyében fog megjelenni. A választmányi ülésen felmerült tárgyak közül kiemeljük még, hogy az egyesület közlönyére nézve a szerződés Serédy Géza váczi nyomdászszal jövő évre is megköttetett, s hogy a jövő évi közgyülés Kolozsvártt tartassék meg.

— Hulla a Dunában. Tegnap délutáni 2 órakor az összekötő vasuti hidnál egy 35—40 évesnek látszó, a munkásosztályhoz tartozó férfi hulla fogatott ki, melynek jobb karján 2 izomtörés volt. A hulla a Rókusba szállittatott.

— Talált tárgyak. Folyó hó 20-ikán délután a kerepesi-uton egy Kalonovszky József kibocsátó, Finbrich Anna és Bampus József elfogadó nevére szólló 1500 frt értékü váltó találtatott, mely a főkapitányságnál reclamálható. — Pető Zsigmond, jegyző a pancsovai kir. törvényszéknél egy bezárt utibőröndöt azon előadással hozott a főkapitánysághoz, hogy tegnap reggel az osztr. államvaspályán a fővárosba érkezvén, a vasuti állomáson saját bőröndje helyett az került kezébe. A bőröndök kicserélése a főkapitányságnál eszközölhető. — Dobler János házmester tegnap reggel, midőn a kaput fölnyitotta a ház előtt egy szijjal csomóba kötve, 3 kabátot, két mellényt, két nadrágot, egy pár czipőt és egy pár czizmát talált, mely tárgyakért a tulajdonos a főkapitányság 15-ik szobájában jelenkezhetik. = Folyó hó 13-ikán este a főpósta hivatalnál egy rosz tárcza találtatott, melyben egy 50 frtos ékszerek elzálogositásáról szólló zálogbárcza van. A tulajdonos a főkapitányság 14-ik hivatal szobájában átveheti.

— **A hivatalos lapból.** A m. kir. pénzügyminiszter Márkonesz Kornél adófelügyelői dijnokot a b.-gyarmati kir. illetékkiszabási hivatalhoz III. oszt. számtisztté nevezte ki. A magyar királyi igazságügyminiszter. Szobonya Bertalan tokaji királyi járásbirósági dijas joggyakornokot a sátoralja-ujhelyi királyi törvényszékhez, — Márkus Karoly sátoralja-ujhelyi kir. törvényszéki dijas joggyakornokot pedig a királyhelmeczi kir. járásbirósághoz aljegyzőkké és Jónás Béla István budapesti I—III. ker. járásbirósági dijnokot az abádszalóki kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki s Baló Lajos dévai kir. törvényszéki aljegyzőt a budapesti kir. törvényszékhez aljegyzői minőségben saját kérelmére helyezte át. — A m. kir. pénzügyminiszter Zechentmayer József számvizsgálót az aradi m. kir. jószágigazgatósághoz számtanácsossá, Gláuczer Ede I. oszt. számtisztet pedig a marmaros-szigeti bányaigazgatósághoz számvizsgálóvá, Kaziczy Béla nagyváradi lakost a debreczeni kataszteri kerületbe pótbiztossá, továbbá a budapesti fővámhivatalhoz Till Antal II. oszt. fötisztet I. oszt. főtisztté, Andreánszky Imre I. oszt. vámtisztet III. oszt. főtisztté, és Girsohik Károly vámgyakornokot III. oszt. vámtisztté s Fábián Dániel budapesti fővámhivatali gyakornokot ugyanazon fővámhivatalhoz III. oszt. vámtisztté nevezte ki.

Irodalom.

— Ifjusági folyóiratok. A közeledő évnegyed alkalmából a komoly törekvésü ifjuság figyelmébe ajánljuk a „Hasznos Mulattató" cimü ifjuság folyóiratot. A „Hasznos Mulattató" nem gyermeklap, hanem a serdült koru ifjuság közlönye, sőt nagy gonddal irott dolgozatait még felnőttek is élvezettel olvashatják. A felsőbb elemi osztályu növendékek, a polgári iskolák, közép tanodák, a szakiskolák minden osztályu tanulói pedig nagy lelki örömöt találnak a Hasznos Mulattató érdekes és komoly gondolkozásra utaló czikkeiben, költeményeiben. Szerkeszti és kiadja Dolinay Gyula. Megjelen havonként kétszer, tartalmas, diszes kiállitásu, szines boritékba foglalt füzetekben. Előfizetési ára félévre 2 frt. negyedévre 1 frt. október hó elején uj alapszámozással uj folyam kezdődik. — Ajánljuk a szülők s az értelmes ifjuság pártoló részvétébe, úgyszintén a tanodai ifjusági könyvtárak vezetőinek figyelmébe, másik folyóirata a „Lányok Lapja" szintén érdemes a pártolásra. Ezen lap a fejlettebb koru ifju hölgyeknek (tehát nem gyermekeknek) van szánva, és ezen körben már is nagy hóditást tett. A lap lelkiismeretes gonddal, pedagógiai érzékkel megválogatott komolyabb irányu olvasmányok által igyekszik gyönyörködtetni a lelket, nemesiteni a szivet. A lap dolgozó társai közt látjuk a szépirodalom ismert nevü iróit, költőit. A lapnak egy jó részét a gazdasszonykodási és háztartási rovat foglalja el, mit számos kitünő gazdasszony lát el tapasztalati jegyzetekkel. E rovatból a világba lépő ifjunők sokat tanulhatnak. — A „Lányok lapja" megérdemli a felkarolást s bizonynyal joggal megvárhatja, hogy a divatlapok és ezrével rendelt külföldi női lapok mellett, honleányaink asztalán neki is jusson hely. Annyival inkább, mert gazdag tartalmához, elegans kiállitásához képest felette olcsó, félévre 2 frt. negyedévre 1 frt. Szerkesztőség és kiadóhivatal mindkét vállalatra Budapest ősz utcza 15. szám.

— „Török vendégeink elé Rustsukig és velök vissza Pestre" czimmel Szalay Imre országgyülési képviselő egy kis füzetet irt. Ára 30 kr; kötve 80 kr. Kapható a szerzőnél. A füzetke jövedelme a török sebesültek javára lesz forditva.

— A Petőfi-társaság könyvkiadó vállalatában Vadnay Károly visszavont regénye helyett Vértessynek uj regénye fog kiadatni Jókai Mór s Balázs Sándor már hirdetett müveivel együtt. Ezen müvek október hó végén jelennek meg Aigner Lajos kiadásában.

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban ma meglehetős telt ház előtt adták uj betanulással először „Tamás bátya kunyhója" 6 felvonásos drámát. A közönség mindvégig feszült figyelemmel kisérte a darabot, s a szereplőket viharos taps és kihivással jutalmazta.

— Népszinház. Először a „Két testvér"; népdráma, irta d'Ennery és Common, magyarra átdolgozta Toldy István.

A szinmü helyesen van összeállitva, meg van benne a sok változatosság, a jó és szép jutalma és a gonosz bünhődése, — de hiányzik ama bizonyos müvészi véletlen; kevés a valóban nagyszerü és sok a mindennapi. A bőséges képek, tragikusnak szánt jelenetek és temérdek charge ok annál inkább lekötik a közönség figyelmét, hogy a főszerepeket éles karakterok képezik. Egyszóval diszes vasárnapi darab.

A siker a jelzett hiány mellett igen szép volt, mert szerencsére a szerepek többnyire jó kezekbe kerültek, mi külömben e darab sikerének egyátaljában nélkülözhetlen kelléke. Tamási régi babérait aratta, Solymossy pedig oly kitünően találta be magát a német legény szerepébe, hogy sokszor a könycsordulásig megnevettette a közönséget. A darabba szőtt czélzatos dalok (az oroszokra) oly tapsvihart keltettek, hogy Solymosi már a fülét is bedugta, a közönségnek pedig a tenyere fájdult meg. Rákosy Szidonia kedves, müvészileg tapintatos játszásával többször igazán meghatotta a közönséget, Horváth is tökéletesen bele találta magát szerepébe, jelesen játszott; a hatásra szánt szellemes élces kifejezéseket finom routinenal tolmácsolta. Vidmar Erzsi is több tapsot érdemelt volna. Nem igy Egri ur, ki az egyszeri sikeres felindulásán kivül, midőn Florát védi a nászsereg támadása ellen, a többiben csodálatos módon rontá a jó hatást, tapintatlan modora, hamis felfogása, egyszóval ügyetlen hangsulyozása és mozdulatai által. Balfogásai annál inkább kirittak, hogy többnyire a jó játszókkal jött össze szerepében. Kovács István játszása pedig minden kritikán alul van.

De a hatást még is kivivták jeles müvészeink, ugy hogy a meglehetősen telt ház teljes jó kedvvel távozott.

Egyletek társulatok.

— Az orsz. középtanodai tanáregylet az állami felsőbb leányiskolában folyó hó 25-én délután 6 órakor összes ülést tart. Tárgy: a szakosztályi elnökök és jegyzőknek megválasztása.

— Iparos-ünnepély folyt le ma délelőtt a pesti katholikus legényegylet fellobogózott helyiségében a gyár- és király utcza sarkán. Most huszonkét éve, hogy ezen egylet megkezdte az iparossegédek kiképzésére hasznos müködését. Az alapitás évfordulójának legméltóbb megünneplése a munkakiállitás. A legkülönbözőbb iparágakhoz tartozó készitményekből gazdag kiállitást rendezett az egylet ma is, mely az ünnepélylyel egyidejüleg d. e. 10 órakor nyittatott meg.

Az ünnepélyre az iparügyi miniszter képviseletében megjelent Reitz Vilmos min. tanácsos, a főváros részéről: Ráth Károly főpolgármester, Andreánszky tanácsos és Horváth János t. főjegyző. A közönséget számos előkelő iparos s az egylet nagy számu tagjai képezték. A nagyérdemü elnök Szabóky Adolf tartotta a megnyitó beszédet, ecsetelvén az egylet czélját, az iparos ifjuság értelmi, és erkölcsi müvelését, mit ingyenes oktatás, könyv- és hirlapolvasás és szini előadások rendezése által érnek el.

Az egylet czime ugyan katholicus, de alapitása óta 451 ágostai, 749 helvét, 2 unitárius, 52 görög nem egyesült, és 97 zsidó vallásu is tagja volt. 1856 september havától kezdve maig belépett az egylet kebelébe 8802 tag, — 1875 september 8-tól 1877. aug. közepéig 487.

A volt növendékek közül 103 önálló iparos lett a fővárosban, egyet pedig Csepregi Ferenczet; az egyesület képzett ki az iradalomnak.

Ezek elősorolása után elnök kiosztó a jutalmakat azon tagok közt, kik részint erkölcsiség, részint jeles munkák által magokat kitüntették. Az erény jutalmat kapták Sója Sándor erkölcsös magaviseletért, Korondy Antal, a magyar nyelv müveléséért, Dornay Pál önfeláldozásért és személyes bátorság tanusitásáért (egy nőt mentett ki a jég közül a télen.)

A munka-jutalomban részesültek: Galambos Endre, Gáspár Sándor, Gergely Márton, Szép Balázs, Baj Márton szabók, Hackl Ferencz lakatos, Blahó Pál rézöntő, Ledő Lajos bronzmüves, Csiky Árpád géplakatos, (találmányért) Szerencs István órás, Bagi Lajos ács, Betkovszky Vilmos, szijgyártó, Olasz József, Pauckly Ignácz, Kellner József, szijgyártók, Schöch János czipész, Dornay Sándor, Filló János, Damó Ferencz, Krazsoff Győző és Szalay Ignácz, Lemont Mihály czipészek, továbbá Szatlich Gyula kőmüves, Trencsényi Lajos gombkötő, Kristóffi Lajos tokkészitő, Klacsmányi Nándor könyvkötő.

Dicséretet nyertek: Ujházy Károly, Balog József, Burghart Gusztáv, Goldschmied János, Bolkay Pál, Kovács Lajos, Trencséni Ignácz, Sinkó Frigyes, Ipszer Mátyás, Gobra János, Wilin Péter katetics Péter, Weigl József, Zimonyi György, Groglott János, Strobl József. A jutalmak kiosztása után a vendégek megtekinték a munkakiállitást, s az előhaladás, s a valóban meglepő siker fölött teljes elismerésüket fejezték ki: gyöngyörü ágyi, ruhanemü, esztergályos, könyvkötő, és gépészmunkák stb. feledtették magukon a szemet. A min. képviselő a főpolgármester az elnöknek kifejezvén teljes elmerésüket, a tagok éljenei közt távoztak. A munka kiállitás egész nap nyitva maradt s az érdeklődő közönség folyton nagy számmal szemlélte. A kiállitott czikkek olcsóságuk által is föltünők.

TÁVIRATOK.

A török győzelmek ünneplése.

Érsekujvár, szept. 23. (Az „Egyetértés" távirata.) A török sebesültek és menekültek segélyezése érdekében tartott népgyülés fényesen sikerült. A város diszesen kivilágittatott.

Nagy-Mihály, szept. 23. (Az „Egyetértés" távirata.) A török győzelmek örömünnepéül Nagy-Mihály városa 22-én este fényesen kivilágittatott. Dalárda, tüzoltó-egylet ½8-kor a városháza előtt, mely Kossuth Lajos arczképével, nemzeti és török zászlókkal volt diszitve, majd ezerre menő néptömeggel együtt szakadó eső daczára egybegyült, és számos fáklya világa mellett a szózatot elénekelvén: Kossuth Lajos, a török nemzet, dicső vezérei s hadseregének szakadatlan éltetése mellett a fényben uszó város utczáin zászlók alatt átvonult. A lelkesedés átalános.

Csorna, szept. 23. (Az „Egyetértés" távirata.) A török győzelmek fölötti öröm általános nálunk is. Csütörtökön a várost fényesen kivilágitottuk, taraczklövések s zene mellett a város utczáin körmenetet tartottunk. A török sebesültek javára a gyüjtések folynak; e czélra ma társas összejövetel rendeztetik.

Gorni-Sztuden, szept. 22. (Hivatalos.) A törökök tegnap délelőtt megujitották a Miklóserőd elleni bombázást a Sipkaszorosnál. Tizennégy mozsárból lőttek, néha üdvlövés módjára. — A törökök tegnap délben megtámadták Tatihteff tábornok hadállásait Czerkovna mellett. A jobbszárnyon visszaveretve, a balszárnyat s később a derékhadat támadták meg, de mindenütt visszaverettek. Az ütközet holdvilágnál végződött. Tatihteff hadosztálya megtartotta hadállásait A támadás folytatását ma várjuk. (Lásd alább a konstantinápolyi táviratokat.)

KONSTANTINÁPOLY, szept. 22. éjjel. Mehemed Alinak a lapok által jelentett győzelméről semmiféle hivatalos sürgöny sem tétetett közzé.

Sefket pasa Plevnához ötórányi távolságra érkezett.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 23. délelőtt. **Plevna alól szerdáról érkezett hirek szerint Ozman pasa folyvást visszaveri az oroszok mindennapi támadásait. Kedden 12 orosz zászlóalj támadta meg a törökök megerősitett állásait, de nagy veszteséggel visszaverettek.**

Mehemed Alinak Bjela környékén vivott győzelmei bebizonyultak.

Pétervár, szept. 23. (Hivatalos.) Nepokojsiczki tábornok, a déli hadsereg törzsfőnöke a következőket távirja Gorni-Sztudenből, f. hó 21-éről: F. hó 19-én és 20-án nyugalom uralkodott. Plevna ostromzárolása tart.

KONSTANTINÁPOLY, szept. 22. délután. **Mehemed Ali tegnap teljesen megverte az oroszokat. Az oroszok 4000 halottat és ugyanannyi sebesültet vesztettek.**

Bécs, szept, 23. Széll és Wenckheim miniszterek ma Budapestre utaztak.

Páris, szept. 23. Az „Agence Havas" jelenti, hogy a „Journal des Debats"-t perbe fogják. A republikánus lapok határozottan állitják, hogy Grévy elvállalja Thiers helyét a párisi IX. kerületben. — Az igazságügyminiszter egy körrendelete sürgeti, hogy az aláirással ellátott köriratok, fölhivások és politikai hitvallások a leggondosabb átvizsgálat alá vétessenek az államfő megsértésének és fenyegetések megakadályozása végett.

Bécs, szept. 23. (Az „Egyetértés" távirata.) A magyar miniszterek a mai nap folyamán a kiegyezési tárgyalásakra vonatkozó modus procedendi felett az osztrák miniszterekkel tárgyaltak és egyesség jött létre. Tisza Kálmán értekezett Andrássyval a hozzá intézett interpellatiok tárgyában. Az erre vonatkozó válaszok állitólag a csütörtöki ülésben fognak előadatni. Az osztrák-magyar Lloyddal folytatott tárgyalások ismét megkezdődtek, azonban eddigelé eredmény nem érett el.

Bécs, szept. 23. (Az „Egyetértés" távirata.) Az arzenali sikkasztás ügyében a következőkről értesitenek: Az eddigi vizsgálatokból az tünik ki, hogy kémlelőnek egyedül a német attaché tekinthető, s hogy az olasz katonai attaché német collegájától csak másolatot kapott.

Bécs, szept. 23. (Az „Egyetértés" távirata.) Sumlából jött táviratok a töröknek szept. hó 21-iki győzelmét megerősitik.

Karlsruhe, szept. 23. A hivatalos lap közli a nagyherczegnek Turban államminiszterhez intézett következő kéziratát: A császár részéről a csapatok állapota és badeni fogadtatása miatt a legteljesebb megelégedés, a nagyherczeg részéről pedig a városok és az ország méltó magatartásáért elismerés fejeztetik ki. Egy a nagyherczeghez intézett császári kézirat tartós béke iránti kivánságot fejez ki, valamint aziránti meggyőződést, hogy oly csapatokkal, minő a 14-dik hadtest, minden eseménynek nyugodtan néz elébe. — Egyszersmind kifejeztetik a badeni nagyherczegnek kinevezése a 14. badeni és 15. elsassi hadtestekből alkotott ötödik hadfölügyelőség főfelügyelőjévé, a császárnak a nagyherczeg katonai tapasztalása felől való meggyőződése folytán, valamint azon belátás és szándékból, hogy a birodalmi tartomány szervezésének befejezését előmozditsa.

Zara, szept. 23. A seardonai kerületben tegnap délután nagy vihar dühöngött, mely állatokat ölt meg, házakat, erdőket és szőlőket megkárositott. Gradnjánál öt bárka fölfordult, minek következtében 17 személy elveszett, kik közül 10-nek hulláját már megtalálták.

London, szept. 23. A Reuter-hivatal a következőket jelenti Erzerumból f. hó 20-ikáról: Izmail pasának egy erős hadszakasza Igdirtől dél felé egy órányira megtámadta Tergukazov tábornok hadseregének derékhadát s Erivan felé uj kémszemléket tartott.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

(II-ik rész.)

— szept. 22.

Liszt-üzlet. A malmok feladmányokkal annyira tul vannak terhelve, hogy ezek ellátását csak nehezen birják eszközölni. Ennek folytán az árak feljebb szálltak, és következőkép jegyeztetnek :

Buzaliszt. 0 sz. 23.80, 1 sz. 23.20, 2 sz. 22.60, 3. sz. 23, 4 sz. 21.40, 5. sz. 20.40, 6. sz. 19.20, 7. sz. 17.40, 8. sz. 15, 8½ 12, 9. sz. 8 frt. Korpa 10. sz. 4 és fél, 11. sz. 4 és fél. Rozsliszt I. 16.80, II. 15.80, III. 13.80.

Hüvelyes vetemények. A lefolyt heti forgalom nem mutatott semmi féle változást. Az eladás még többnyire csak a vidékre szoritkozik, mig a külföld áraink ellen visszatartozkodó állást foglalt el. Nagy bab csak ritkán fordult elő. Ára 10¾—11 frt. Törpebab. Kisebb tételek ide szállitva 11 frt 60 krral vétetett. Borsó csekély forgalom mellett ára 10—13 frt. Belföldi hámozott 16. Külföldi 22 frt.

Ujmagyar lencsével termelők néhány tétellel fordultak meg a piaczon. Ára 10—12 frt. alsó rendü minőségü 7½ frt. Stokeraui lencse jelentékeny eladás mellett 22—23 frt. Köles. Az élénk forgalomhoz képest a szállitás csekély volt. Ára 6—6¼ frt. Köleskása. A hiánylat folytán e héten 11.20 –11½ frt igértetett. Mohár 8 frt 50 kr. Bükköny 6 frt. Lenmag kereset, ára 14¼ kr. Kendermag élénken kerestetett. Ára 11 frt.

Mák. Kék áru nagyobb tételben 30 frtjával vétetett; szürke, kisebb kinálat mellett 25—26 frt. Mogyoró. Néhány waggonnal ideszállitva 15 frttal vétetett. A pillanatnyi szükségletre kisebb tételekben 17.75 –20 frt adatott.

Dió. Októberben szállitandó 18—20 frttal ajánltatott.

Disznózsir. Élénk szükséglet mutatkozott. Az árak lassanként 64 frtra hordó nélkül és 66 frtra hordóval emelkedtek. A hangulat igen szilárd.

Szalonna. Az ár nem változott, fehér 58 frt, füstölt 64 frt, paprikázott 60 frt.

Szilvaiz 26½ frt 31 frt. minősége szerint.

Ujszilva. Bosznia 20 frt. Szerbiai 19 frt 56 kilóként.

Gyapjuüzlet. Baumann Tódor czég jelentése, A forgalom a lefolyt héten valamivel élénkebb volt, de az árak nevezetes változást nem szenvedtek. Eladatott :

130 métermázsa jobb középfinom szövetgyapju 128—139 frt, 120 mm. jó közép kártolyt gyapju 98—100 frt, 250 mm. orosz gyapju 50—52 frt, 60 mm. Vlaska czikkgyapju 82—83 frt. Az árak 56 kilóként vannak számitva.

Gubacs. Sem gyárosok sem pedig üzérek részéről nem mutatkozik szükséglet, mert bevárják az idényi eredményt. A gyárosok kezében van elegendő készlet, ugy hogy várakozó állásban tartják magukat. A piaczra szállitott 300 méter mázsa azonnal 22 frttal adatott el.

Valonea-ban az üzlet szintén nem javult. Ára 35—37 frt I. rendü. II-od rendü 26—28 frt 100 kilóként.

Cser nagy mennyiségben kerül a forgalomba, és kiviteli czélokra nagyon cultiváltatik. A hangulat élénk volt. I. rendü fenyőcser 4 háromötöd — 4 frt 90 kr. 100 k.

Nyersbőrök. A forgalom szük korlátok között mozog. A vételkedv gyenge, minek következtében az árak is csökkentek. Birkabőr a hónap folyama alatt 35.000 drb. adatott el. Az árak a vevők javára fordulnak és következők: német gyapjas 2.20 kr —3 frt. Szerbiai és török birkabőrben jelentékeny készletek vannak, minek folytán tulajdonosok kényszeritettek magas áraikból engedni. Könnyü minőségü 50—70 frt, nehéz 90 —105 frt 102 darabként. Külföld számára is nehány ezer darab vásároltatott.

Gidabőr csak gyéren hozatik a vásárra és rögtön eladatnak, bosniai 95—100 frttal fizetettik 102 drbként. Kecskebőr: körülbelől 3—4000 drb adatott el. Ara 210—220 frt 102 drbként. Nyersbőrben az üzlet jelentéktelen volt. Külföld számára vételmeghagyás nem érkezett, a készlet nagy. Az árjegyzések következők: magyar száraz tehénbőr 102—105 frt, bajor száraz tehénbőr 118—225 forint, magyar száraz ökörbőr 114—118 frt, magyar pittling 117—125 frt. Borjubőr 2—2½ kilogr. 200—205 frt. Borjubőr tejjel 2½—3 kilogramos 168—175 frt. 100 Kilogrammként. Lóbőr középminőségü 6.50—8 frt. I-ma minőségü 9—11½ frt. kettesével.

Sertés üzlet. (Az I. magyar sertéshizlaló és előlegező részvénytársaság jelentése.) A kivitelre ismét nagy szükséglet mutatkozott, s kilátás van, hogy addig, mig könnyü áru kapható lesz, ez megszünni nem fog. Hogy nehezebb minőségü kedvelt marad-e, kétséget szenved. Átalában az üzlet élénk volt és a heti zárlat szilárd árak mellett fejeztetett be. A jegyzet árak következők: magyar nehéz 54½—56½ 300—350-ig 57—59 kr. szerbia 55½—57. Oláh 54½—55½. türkés 54½—55½ kr. 100 kilogr.-ként tiszta sulylyal. A sertések itteni létszáma. September 14-én maradt 56.570 drb. felhajtatott alvidékről 4290, Erdélyből 2440, Szerbiából 3850, Oláhországból 1010, magyar éjszaki vaspályával jött 80 drb. összesen 11.670 drb.

Elhajtatott (péntek délig) felső vidékre 350, Bécsbe 2950, Prágába 890, Bodenbachon át 5310, Ruttkán át 750, Franfurt és Mainzba 1.600. Budapesti fogyasztás 1630. Transito 380, összesen 13.860 db. Marad állagban 54.380 db. melyből 12.770 db. a részvény szálláson fekszik. Bécsi vásár szeptember 18-án felhajtatott 8059 db. Az üzlet 14—48 kr. süldő és lengyel 38—44 kr. 100 kilogr. élő sulylyal. Dresdai vásár szept. 17-én felhajtatott 531 vidéki sertés 60—63 fillérel és 587 db. magyar faj. 56 fillérel. 208 magyar faju megmaradt.

—

Arad, szept. (Az „Egyetértés" tud.) — A szeszüzlet szilárd; az árak tegnapóta nem változtak.

Sopron, szept. 22. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az itteni piaczon a gabna-üzlet menete ma veszitett élénkségéből. Buza 10.50—12. Rozs 7.40—8.70. Árpa 7.80—9. Zab 6.80—7.30. Kukoricza (kereslet nélkül) 7.50—7.55.

—

A temesmegyei gazdasági-egylet f. évi okt. 21—23. napjára gazdasszonyi, kertészeti és borászati kiállitást fog rendezni. A kiállitás iránt, mint a rendező bizottság tudatja, élénk érdeklődés uralkodik s naponként érkeznek bejelentések.

Heti-naptár.

Szeptember 24-én: A „malaczkai takarékpénztár részvénytársaság" közgyülése d. e. 10. órakor.

Szeptember 29-én. A „Geramb János, József-féle bányamivelési egylet" közgyülése d. e. 9. órakor Selmeczbányán.

Szeptember 30-án. A „Tisza" biztositó társaság közgyülése d. e. 10. ó. a városházán Debreczenben.

Szeptember 30-án. A „braunschweigi" 20 talléros sorsjegyek huzása (szám-huzás).

Napirend szept. 24.

Naptár. Hétfő. Kath.: Gellért püspök. — Prot: Gellért. Görög-orosz: 12. Autonom. — Izraelita: 17. Napkél 5 óra 50 perczkor. Nyugszik 5 óra 54 perczkor.

Képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

Muzeumban a természetiek tára d. e. 9. órától d. u. óráig nyitva.

Gazdasági és orsz. tanszermuzeum a köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4 órák közt nyitva.

Főv. pénzügyi és gazd. bizottság ülése d. e. 10 órakor.

Főv. középit. albizottság ülése d. u. 4 órakor.

Főv. szervező-bizottság ülése d. u. 5 órakor.

Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben" este 8 órától kézdve.

A gabonáshajók forgalma.

Megérkezett Budapestre: Flesch és Basch „Mária Jozefá-ja, megrakva Ujvidéken Stein Náthán számára 151 tonna buzával; Hein Fülöp számára 89 t. buzával; Flesch Móricz számára 80 t. buzával; Kohn Simon számára 15 t, buzával; Sellinek számára 90. t. buzával. — Herz Herman „Évá"-ja, megrakva Adonyban Wurm számára 100. t. buzával. — Forovits János „Napredák"-ja, megrakva Pancsován Polacsek számára 350 t. buzával.

A Tichl testvérek „Náczi"-ja, megrakva Duna Veosén Herzmann és Geiger számára 200 t. buzával és árpával.

Átmenőben Győrbe: Lelbach Ádám „Krisztiná"-ja, megrakva Kubillán saját számlájára 420 t. buzával és zabbal. — Lelbach Ádám „Johánn-já, megrakva Cservenkán saját számlájára 270. t. buzával. — Lelbach Ádám „Margarethá"-ja, merakva Sziváczon saját számlájára 350 t. zabbal. Zechmeister és fia „Sándor-ja, megrakva Bocsáron saját számlájukra 300 t. buzával.

Kivonat a hiv. lapból. — Szept. 23.

Árverések a vidéken. Horváth Józsefné 1860 frt. oct. 11. Földeák Mészáros Pál 1862 frt. oct. 1. Apátfalva. Lindaner Alajos 3200 frt, oct. 24. Eger. — Malz Fülöp 4394 frt oet. 10. K. Becskerek. — Bagdal Mihály 1335 frt oct. 10. Varbó. — Csomós Pál 1600 frt. oct. 1. Jordánháza Karabélyos Gábor 1560 frt. oct. 4. Gecsén. — Sziebert Nándor 16012 frt. decz. 6. Pécs. — Pázmánd község 2794 frt. oct. 20. Pázmándon. — Tóth József 1000 frt. oct 19. Egyh. Hollós. — Béres Sándor 1095 frt. oct. 22. L. Polyán. — Cinte Alexa 1400 frt. oct 9. Hosszufalu. — Vargha Sándorné 8972 frt nov. 26. Zsidón. Rezsnyák Márton 2376 frt. oct. 24. Jabloniczon. — Loosz József 4572 frt oct 27. Szabadka. — Béress Ferencz 2250 frt. oct 22. S. A. Ujhely, Biróy Béla 1500 frt oct. 21. Haraszt.

Árverések a fővárosban. Drusbaczky István 38567 frt. nov. 23. Práter utczai ház. — Kampl Mór 45520 frt. 1878 január 20. Kis-kereszt utczai ház. Krisztics Katalin 27200 frt. szept 27. tabáni ház és szőllők.

Csődök. Sziklay Tamás tamásfalvi lakos ellen bej. oct. 22. 23. és 24. ideigl. tömeggondnok és perügyelő Terhes Lajos rimaszombati ügyvéd.

Budapesti szinlapok.

Hétfőn, szeptember 24-én.

NEMZETI SZINHÁZ		NÉP-SZINHÁZ.	
Caverletné.		Soldosné Luiza assz. vendégjátékául: **Kisasszony feleségem.**	
Szinmü 4 felvonásban.		Operette 3 felvonásban.	
Személyek:		Személyek:	
Caverlet	Feleki	Palaméd	Együd
Merson	Bercsényi	Hannibal	Solymosi
Merson Henrik	Náday	Frikkel	Kápolnai
Bárgó	Vizvári	Petersop	Tihanyi
Reynold	Halmi	Márzsolén	Soldosné L.
Henriette	Sz.-Prielle C.	Avelin	Horváth
Merson Fánny	Molnárné	A polgármester	Karikás
Szolga	Tóth	A kikiáltó	Petheő
Kezdete 7 órakor.		Kezdete 7 órakor.	

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő s kiadótulajdonos.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza. (Károlykaszárnya) 8 sz.